

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 Valtioneuvosto

Lausunto

1 (2)

28.12.2017

TEM/2072/03.01.01/2017, TEM069:00/2017

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Elinkeinoelämän keskusliitto EK:lta lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeista työttömyysturvalain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 6 luvun 2 §:n muuttamisesta.

Nopeasti muuttuvassa työelämässä elinikäisen oppimisen merkitys korostuu. Työnhakijoiden osallistuminen ammatillisia valmiuksia antavaan koulutukseen on lähtökohtaisesti kannatettavaa. Uusien teknologioiden ja työtapojen omaksuminen voi olla työllistymisen tai työssä pysymisen edellytys. Osaamisen kehittäminen voi lähteä työpaikkojen osaamistarpeista tai yksilön omaehtoisen osaamisen kehittämisen lähtökohdista.

Työnhakijat voivat nykyisin opiskella päätoimisesti ja saada opintojen ajalta työttömyysetuutta, jos TE-toimisto harkitsee sen tarkoituksenmukaiseksi. Omaehtoinen opiskelu työttömyysetuudella on varsin yleistä. Syksyllä 2017 yli 42 000 henkilöä opiskeli työttömyysetuuden turvin.

Työvoimapolitiittisilta toimenpiteiltä tulee edellyttää hyvää vaikuttavuutta. Toimenpiteiden tavoitteena tulee olla työttömyysjaksojen lyhentäminen ja avointen työpaikkojen täyttymisen nopeutuminen.

Nykymuotoisen mallin on arvioitu toimivan hyvin. TEM Raportin 37/2013 mukaan peräti 84% opiskelunsa päättäneistä oli saavuttanut tavoittelemansa koulutustason.

Esityksen keskeinen sisältö on, että työttömät työnhakijat, joilla ei ole omaehtoisen opiskelun tukemisen edellyttämää koulutustarvetta, mutta jotka haluavat opiskella enintään kuusi kuukautta kestäviä päätoimisia opintoja työttömyysetuudella, voisivat niin tehdä. Nykyisestä poiketen nämä työnhakijat saisivat opintojen ajalta työttömyysetuutta.

Työelämä
Mikko Räsänen

28.12.2017

Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n huolena on, että esitys todennäköisemmin pidentää työttömyysjaksoja kuin lyhentää niitä. Työvoiman kysyntä on voimakasta. Useilla aloilla ja alueilla koetaan jo suu-
ranaista työvoimapulaa. Ohjaamalla työnhakijoita kouluttautumiseen heidän aktiivinen työnhakunsa vähenee. E erityisen vahingollista tämä on työttömyyden alkuvaiheessa, joka on paras aika työllistyä uudelleen. Vapaan omaehtoisen koulutuksen tukemisen edellytyksenä tulisi olla vähintään vuoden työttömyysjakso, jottei pitkitetä sellaisten henkilöiden uudelleentyöllistymistä, jotka eivät lisäkoulutusta tarvitse.

Esityksen mukaan työnantajiin muutos vaikuttaa ennen kaikkea vahvistamalla työvoiman osaamista. Perustelu on epävarma. Työllistymistä tukee se, että osaaminen vastaa työpaikkojen tarpeita. Esityksessä luovutaan TE-toimiston tekemästä työvoimapolitiittisesta harkinnasta eli opintojen tarkoituksenmukaisuuden arvioinnista. Esityksessä ei myöskään ole kiinnitetty riittävää huomiota tuettavien opintojen sisältöön ja laatuun. Tuettaviksi opinnoiksi tulisi hyväksyä ainoastaan julkisen valvonnan alaisten oppilaitosten tarjoama ammatillisia valmiuksia parantava koulutus.

Esityksessä todetaan, ettei tarkoituksena ole, että työttömyysetuudesta muodostuisi opintotukea korvaava etuusjärjestelmä. Kuitenkin oletuksena on, että muutos kasvattaa työttömyysetuuden käyttöä opiskelun aikaisen toimeentulon tukimuotona. Opintotuen ensisijaisuus tulisi kirjata yleisperustelujen lisäksi itse lakiin. Oikeus työttömyysturvalla tuettuun omaehtoiseen koulutukseen tulisi olla vain 30 vuotta täyttäneillä työnhakijoilla.

EK katsoo, että esitetyn mallin mukainen opiskeluaika tulisi vähentää mahdollisesta myöhemmästä tukiajasta, jos työnhakija saa myöhemmin työttömyysetuutta julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annettussa laissa tarkoitettulla tavalla. Muutoin esitys tosiasiallisesti pidentää työttömyysetuudella tuettavien omaehtoisten opintojen kes-
ton enimmäisaikaa 24 kuukaudesta 30 kuukauteen. Tämä on vastoin opintotuen ensisijaisuuden vaatimusta.

Kunnioittavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto
Työelämä

Ilkka Oksala
Johtaja